

Az Inklúzió Munkacsoport közös üzenetei:

Tájékoztató az ukrán menekült és menedékes jogállással rendelkező szülők és gondviselők számára a 2024/2025-ös tanévre vonatkozó óvodai és iskolai beiratkozásról

Útmutató menekült szülők számára - Összefoglaló

- ✓ *Az ideiglenes védeltséget élvező gyermekeknek joguk van óvodába (3 éves kortól) és iskolába (6 éves kortól) járni, mint minden magyar gyermeknek.*
- ✓ *Magyarországon az oktatás 3 és 16 éves kor között kötelező.*
- ✓ *A tankötelezettség Magyarországon nem teljesíthető be nem jegyzett, közösségi fenntartású iskolákban vagy teljesen online iskolákban.*
- ✓ *Az ukrán tanterv követése Magyarországon is lehetséges, és az ukrán Oktatási és Tudományos Minisztérium különböző távoktatási formákat kínál.*
- ✓ *Mielőtt bármilyen oktatási programot választ, kérjük, gondosan vizsgálja meg az oktatási intézmények minőségét és hivatalos elismertségét. Ez segíthet megelőzni gyermeke iskolai eredményeinek elvesztését és biztosítani a tanulás folytonosságát.*

Kérdések és válaszok

Beíratthatom-e gyermekemet magyar iskolába vagy óvodába, és milyen feltételekkel?

- Igen! A menedékes és menekült jogállással rendelkezőknek joguk van óvodába (3 éves kortól) és iskolába (6 éves kortól) járni, ugyanúgy mint a magyar gyermekeknek.
- Minden gyermeknek, így az menekült jogállásúaknak is, akkreditált magyarországi oktatási intézménybe kell járniuk, ha három hónapnál hosszabb ideig tartózkodnak az országban. Ez a követelmény annak köszönhető, hogy Magyarországon a 3 és 16 év közötti gyermekek számára kötelező az oktatás.
- Az óvodák, általános iskolák és középfokú oktatási intézmények kötelesek az oktatási körzetükben minden gyermek számára hozzáférést biztosítani.
- Az óvodai, általános iskolai és középfokú oktatás Magyarországon ingyenes a közintézményekben, amelyek többnyire állami vagy egyházi fenntartásúak. Lehetőséged van azonban magánintézményeket választani, figyelembe véve, hogy ezekért külön tandíjat kell fizetni.
- Az általános iskolai oktatást az általános iskolák biztosítják (1-8. osztály, 6-14 éves gyermekek számára), majd a gyermekek középiskolákba (9-12. osztály, 15-18 évesek számára), például gimnáziumba vagy szakképző intézményekbe léphetnek, beleértve a szakközépiskolákat és szakiskolákat is.

Miért érdemes magyar iskolába íratni a gyermekemet?

Az iskolai beiratkozás és az iskolába járás a magyar törvények szerint kötelező. Ez gyermeke fejlődése szempontjából is elengedhetetlen, és biztosítja gyermeke alapvető jogait.

- Segít felkészíteni a gyermekeket minden lehetséges jövőbeli fejleményre, akár arra, hogy egy átmeneti időszak után visszatérjenek Ukrajnába, akár arra, hogy szükség esetén hosszú távú terveket dolgozzanak ki a Magyarországon / az EU-ban való tartózkodásra.
- A magyar iskolában való tanulás lehetővé teszi a minőségi oktatásban való részvételt, megkönnyíti a gyermekek számára a társaikkal való szocializációt, a normalitás érzését és a megfelelő szolgáltatásokhoz való hozzáférést, függetlenül a magyarországi tartózkodás időtartamától.
- A magyar oktatási rendszer stabil finanszírozású és hosszútávú perspektívát nyújt. A tapasztalatok azt mutatják, hogy az ukrán tantervet használó ideiglenes vagy "pop-up" iskolák nem biztos, hogy rendelkeznek azokkal a forrásokkal, amelyekkel egy teljes tanéven át folytathatnák a működésüket Magyarországon, ami további nehézségeket okozhat gyermekei oktatásában.
- Azon gyermekek, különösen a serdülőknél esetében, akik nem kapcsolódnak be a fogadó ország oktatási rendszerébe, nagyobb a kockázata annak, hogy idő előtt kiesenek az oktatási rendszerből, ami későbbiekben súlyosan akadályozza a munkaerő-piaci lehetőségeiket.
- Az ukrán Oktatási és Tudományos Minisztérium azt javasolja a menekült szülőknek, hogy tájékozódjanak a kötelező oktatás követelményeivel, és a helyi szabályoknak megfelelően írássák be a gyermekeket. A minisztérium kiemeli a fogadó ország oktatási rendszerébe való beiratkozás szociális előnyeit is.

Mikor kezdődik a beiratkozási időszak a 2024/2025-ös tanévre?

- A 2024/2025-ös tanév 2023. szeptember 1-jén kezdődik. Beiratkozás a tanévre 2024. április 5-én kezdődik, a beiratkozási határidő 2024. április 18-19-e. Az óvodai beiratkozási időpontokat az önkormányzat határozza meg.
- Javasoljuk, hogy a konkrét dátumokat a kiválasztott iskolánál/óvodánál ellenőrizzék, mivel eltérések lehetnek, különösen az óvodai beiratkozás tekintetében.
- A 2024. augusztus 31-ig 3. életévüket betöltő gyermekeknek legalább napi 4 órára be kell iratkozniuk az óvodába. Azoknak a gyermekeknek, akik 2024. augusztus 31-ig betöltik a 6. életévüket, az általános iskola első osztályába kell járniuk. Minden más, 3 és 16 év közötti, 3 hónapnál hosszabb ideje Magyarországon tartózkodó, menedékes státuszú gyermektől elvárják, hogy életkorának és/vagy tanulmányi teljesítményének megfelelően óvodába és iskolába járjon.
- A beiratkozási határidő betartása javasolt annak érdekében, hogy gyermeke az új tanév első napján megkezdhesse az óvodát vagy az iskolát.
- Ha nem tudja betartani a határidőt, akkor is beírathatja gyermekét, de kérjük, hogy a lehető leghamarabb indítsa el a beiratkozási folyamatot.

KINDERGARTEN

Hogyan tudom beíratni gyermekemet az óvodába?

- Az óvodába 3 és 6 év közötti gyermekek járhatnak.
- Ezen a linken tudja meg, hogy lakcíme alapján melyik óvodát jelölték ki Önnek: <https://kir2korzet3h.kir.hu/Pub/index>.
- A szülők azonban szabadon választhatnak óvodát gyermekük számára. Jogában áll bármelyik óvodával felvenni a kapcsolatot, de előfordulhat, hogy nem tudják fogadni gyermekét.

- Célszerű közvetlenül az Ön által kiválasztott óvodával felvenni a kapcsolatot. Ugyanakkor a helyi önkormányzatnál vagy a helyi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatnál is kérhet további információkat és segítséget.
- Ha a kerületi óvoda/iskola a maximálisan felvehető gyermeklétszámmal működik, és ezért nem tudja felvenni gyermekét, ezekben az esetekben a gyermeknek egy szomszédos iskolát kell igénybe vennie.
- Ha nem beszél magyarul, kérjük, gondoskodjon arról, hogy valaki elkísérje Önt a fordításhoz.
- Fordítási szolgáltatást az IOM-tól kérhet az alábbi [FORM](#)anyomtatvány kitöltésével.

ÁLTALÁNOS ISKOLA

Hogyan íráthatom be gyermekemet általános iskolába?

- Az általános iskola az 1-8. évfolyamot foglalja magában.
- Ezen a linken <https://kir2korzet3h.kir.hu/Pub/index> megtalálja, hogy lakcíme alapján melyik iskolát jelölték ki Önnek.
- A szülők számára azonban szabad iskolaválasztás van, így Önnek joga van bármelyik iskolához fordulni, de előfordulhat, hogy nem tudják fogadni gyermekét.
- Javasoljuk, hogy közvetlenül az Ön által választott iskolát keresse meg, de további információt és segítséget kérhet gyermeke számára a helykereséshez az illetékes oktatási körzetközponttól.
- Ha a kerületi óvoda/iskola a maximálisan felvehető gyermeklétszámmal működik, és ezért nem tudja felvenni gyermekét, ezekben az esetekben a gyermeknek egy szomszédos iskolát kell választania.
- Amennyiben nem beszél magyarul, kérjük, gondoskodjon arról, hogy valaki elkísérje Önt és segítse a fordításban.
- Fordítási szolgáltatást is kérhet az IOM-tól, ha kitölti ezt a [FORM](#)-ot.

KÖZÉPISKOLA

Hogyan íráthatom be gyermekemet a középiskolába?

- A középiskola a 9-12. évfolyamokat foglalja magában.
- Javasoljuk, hogy közvetlenül a középiskolákkal vegye fel a kapcsolatot a beiratkozási eljárások megbeszélése érdekében.
- A középiskolák esetében is szabad iskolaválasztás van, de az iskolák szabadon dönthetnek a felvételi feltételekről.
- Amennyiben nehézségekbe ütközik kérjük, forduljon a körzetében működő oktatási körzetközponthoz támogatásért.
- Fordítási szolgáltatást is kérhet az IOM-tól, ha kitölti ezt a [FORM](#)anyomtatvány.

SPECIÁLIS OKTATÁSI IGÉNYEK

Hová írássam be a gyermekemet, ha sajátos nevelési igényű?

- A fejlődési elmaradással és fogyatékossgal élő gyermeknek joga van ahhoz, hogy szükségleteinek megfelelően fejlesztőpedagógiai vagy speciális oktatási szolgáltatásokat kapjon. Ezeket az igényeket a szakértői bizottság állapítja meg az értékelésük alapján.
- Magyarországon gyermeke az igényeitől függően különböző oktatási formákban részesülhet. Vannak kijelölt oktatási intézmények, amelyek a gyermek igényeitől függően integrált iskolai keretek között vagy

speciális osztályokban fogadhatják a sajátos nevelési igényű gyermekeket. Az oktatási formát a Pedagógiai Szakszolgálat határozza meg, ezért első lépésként javasoljuk, hogy vegye fel a kapcsolatot az Ön körzetében működő Pedagógiai Szakszolgálattal.

- Az igénybe vehető szolgáltatásokról és az értékelési folyamatról további információk az UNHCR honlapján található: <https://help.unhcr.org/hungary/education-with-disabilities/>

SZÜKSÉGES DOKUMENTUMOK

Milyen dokumentumokra van szükségem ahhoz, hogy beíráshoz a gyermekemet az iskolába?

Az iskolák bizonyos dokumentumokat kérhetnek a beiratkozáshoz, amelyek a következők lehetnek:

- Kitöltött jelentkezési dokumentum, amely általában a kiválasztott oktatási intézményben érhető el.
- Gyermek születési anyakönyvi kivonata
- A gyermek személyazonosságát igazoló dokumentum (pl. útlevél, személyi igazolvány).
- A gyermek egészségbiztosítási száma (az ideiglenes védőkártya száma elegendő lehet).
- Az Ön személyazonosító okmánya (pl. útlevél, személyi igazolvány).
- Ideiglenes védelmi kártya vagy más tartózkodási kártya
- Oltási dokumentumok
- Igazolás az utolsó befejezett tanévről
- Lakcímét igazoló dokumentum

Ha nem rendelkezik ezekkel a dokumentumokkal, kérjük, ne csüggedjen, és magyarázza el helyzetét az iskola vezetőjének. Részleges dokumentáció hiánya általános probléma menekült és menedekes jogállásúak esetén.

Kell-e a gyermekemnek oltást kapnia ahhoz, hogy iskolába járhasson?

- Magyarországon minden gyermek számára különböző kötelező védőoltások vannak, életkortól függően.
- Javasoljuk, hogy forduljon gyermekorvoshoz, hogy megbeszéljék a gyermek oltási tervét.
- Előfordulhat, hogy az óvodai vagy iskolai beiratkozás során kérni fogják, hogy mutassa be az oltás igazolását.
- Ha gyermekét Ukrajnában beoltották, de nincs bizonyítéka, kérjük, kérjen tanácsot a gyermekorvostól.

Milyen osztályba fog járni a gyermekem?

- Az iskola igazgatója a szülővel együtt dönt arról, hogy a gyermek melyik osztályba kerüljön beíratásra.
- Ezt a döntést a szülővel konzultálva kell meghozni, bár előfordulhat, hogy a gyermeket szintfelmérő tesztek elvégzésére is felkérjük.

Még bizonytalan vagyok, hogy Magyarországon hol fogok lakni - mit tegyek?

- Azt tanácsoljuk, hogy gyermekét a jelenlegi lakóhelyén írassa be. Ha később Magyarország egy másik részére költözik, akkor oda kell átíratnia gyermekét.
- Lényeges, hogy gyermeke folytassa tanulmányait, és ne hiányozzon az iskolából.

Mi történik, ha úgy döntök, hogy visszatérek Ukrajnába vagy más országba költözöm?

- Ha úgy dönt, hogy visszatér Ukrajnába, lemondhatja a magyarországi beiratkozást.
- Kérjük, tájékoztassa az iskolát az elutazás időpontjáról, és kérjen igazolást gyermeke iskoláztatásáról.

Ha visszatérünk Ukrajnába, a gyermekemnek a magyar oktatási rendszerben elért tanulmányi előmenetelét elfogadják-e az ukrán oktatási rendszerben?

- A Magyarország és Ukrajna közötti kétoldalú megállapodás alapján az államilag akkreditált oktatási intézményekben folytatott tanulmányokat mindkét ország elismeri. Ez azt jelenti, hogy a diákok Magyarországról Ukrajnába való visszatérésük után általában a következő évfolyamon folytathatják tanulmányaikat, ha megfelelnek az ukrán jogszabályokban meghatározott követelményeknek. Kérjük, kövesse ezt a [LINK](#) a megállapodás megtekintéséhez (ukrán nyelven).
- Az oktatás különböző szakaszainak elvégzését igazoló bizonyítványokat mindkét országban egyenértékűnek ismerik el.
- Rendkívül fontos, hogy a szülők megőrizzék a gyermekeik Ukrajnában és Magyarországon folytatott korábbi tanulmányairól szóló feljegyzéseket (pl. bizonyítványok, értékelések, osztályzatok, diplomák, bizonyítványok). Ezeket a legtöbb esetben figyelembe veszik, amikor a gyermeket értékelik és iskolába helyezik.
- Azok a menekült gyermekek és fiatalok, akik Magyarországtól eltérő külföldi országokban tanultak, hazatérésük után szintén érvényesíthetik a tanultakat az ukrán oktatási rendszerben. Az ukrán Oktatási és Tudományos Minisztérium módszertani útmutatót adott ki az oktatási hatóságok számára, amelyben elmagyarázza, hogy a külföldről hazatérő gyermekek hogyan érvényesíthetik a külföldi középiskolákban szerzett tanulmányi előzményeiket az ukrán iskolákon belül. Az útmutató itt érhető el: [LINK](#).

Továbbra is beíráthatom gyermekemet az ukrán oktatási rendszerbe online?

- A magyar iskolába való beiratkozás önmagában nem akadályozza vagy zárja ki az ukrainai menekült gyermekeket abból, hogy az ukrán tanterv szerinti online oktatásban maradjanak. Sőt, a közösségi visszajelzések azt mutatják, hogy a tanulásnak ez a formája továbbra is népszerű: Magyarországon 37% a magyar iskolák látogatása mellett is az ukrán tantervet követte online, míg 16% kizárólag az ukrán tantervet követte online.
- Tanulmányok kimutatták, hogy az ukrán tanterv olyan tantárgyak esetében, amelyeket a fogadó országban nem tanítanak, mint például az ukrán nyelv, történelem és kultúra, továbbra is előnyös az ukrán tanterv egyes részeinek követése, mivel fenntartják a kapcsolatot a származási ország nyelvi és kulturális aspektaival.
- Az ukrán Oktatási és Tudományos Minisztérium lehetővé teszi, hogy a gyermekek távoktatásban, külsős hallgatóként, otthoni oktatásban vagy egyéni oktatási pályán folytassák az online tananyag követését. A vizsgákat és értékeléseket általában online szervezik bizonyos évfolyamokon. További információk a következő weboldalon találhatóak: <https://refugee-ed.sqe.gov.ua/to-the-parents-of-children-who-were-forced-to-leave-ukraine/#general>.
- Az online oktatással kapcsolatban figyelembe kell vennie, hogy ha gyermekét ukrainai távoktatásra íratja be, az nem jelentheti azt, hogy gyermekét nem egy magyarországi, minősített oktatási intézménybe íratja be. A tankötelezettség nem teljesíthető be nem jegyzett, közösségi iskolák vagy teljesen online iskolák révén.
- Emellett figyelembe kell vennie a gyermekek leterheltségét is, ha egyszerre járnak magyarországi oktatásra és tanulják az ukrán tananyagot. Azokat a tantárgyakat, amelyeket a fogadó országban és az ukrán oktatási rendszerben is tanítanak - például a matematikát és a természettudományokat - csak abban a fogadó országbeli iskolában kell követni, ahová a gyermek beiratkozott.

Ha gyermekem kizárólag ukrainai távoktatásban és/vagy iskolán kívüli programokban vesz részt, teljesíti-e magyarországi oktatási kötelezettségeit?

- Nem, az informális oktatási programok és az online tanulás nem elfogadott és nem váltja fel a magyarországi tankötelezettséget.
- Egyes szervezetek az ukrán tantervnek megfelelő, ukrán tanárok által oktatott, személyes oktatást kínálnak. Fontos ellenőrizni, hogy ezeket az oktatási programokat a magyar hatóságok, valamint az ukrán Oktatási és Tudományos Minisztérium elismeri-e. Ezen túlmenően egyes ilyen iskolák finanszírozása bizonyos esetekben korlátozott, vagy a finanszírozás megszűnhet, ami arra kényszeríti őket, hogy előbb-utóbb beszüntessék tevékenységüket.
- Érdemes felmérni ezeknek az oktatási lehetőségeknek a minőségét és folyamatosságát, mielőtt fontolóra venné, hogy gyermeke számára ezeket az iskolákat válassza. Ha a nemzeti iskolarendszerben folyó oktatás mellett kiegészítő oktatási formákat is fontolóra vesznek, akkor biztosítaniuk kell, hogy minden elvégzett tanulást elismerjenek és hivatalos osztályzatokkal vagy bizonyítványokkal jutalmazzanak, hogy megóvják gyermekeiket attól, hogy elveszítsék a bizonyítványokat, és elkerüljék a tanulmányi eredmények és készségek dokumentálásának hiányát.

Mi történik, ha ideiglenes védelemben részesülök Magyarországon, de úgy döntök, hogy nem íratom be a gyermekemet a magyar oktatási rendszerbe?

- Abban az esetben, ha a 3-16 év közötti gyermeket nem íratják be magyar óvodába vagy iskolába, a gyermek szülője vagy törvényes képviselője kisebb súlyú szabálysértés elkövetése miatt pénzbírsággal sújtható (5000 és 150 000 forint közötti összeggel).
- Ha a gyermek magyar iskolába van beíratva, de 10 óránál több igazolatlan hiányzása van, az iskola értesíti a Család- és Gyermekjóléti Szolgálatot. Ha a hiányzás meghaladja az 50 órát, a gyámhatóságot vonják be. Ilyen esetekben a hatóság érdeklődik a családnál a hiányzás okairól és a család esetleges támogatásáról.

Mi történik, ha úgy döntök, hogy visszavonom az ideiglenes védelmi státuszomat, hogy elkerüljem gyermekem kötelező beiskolázását?

Nem tanácsos lemondani az Ön és/vagy gyermeke ideiglenes védelmi jogállásáról annak érdekében, hogy elkerülje a kötelező iskolába járást. Ha hosszabb ideig tervezi, hogy Magyarországon marad, fontos, hogy Önnek és gyermekének legyen jogcíme arra, hogy Magyarországon maradhasson. Az ideiglenes védelem jogot biztosít Önnek a magyarországi tartózkodásra, és hozzáférést biztosít olyan fontos szolgáltatásokhoz, mint az orvosi ellátás és a pénzügyi támogatás.

Hol találok további információkat?

- "Biztonságban Magyarországon" honlapja: <https://safeinhungary.gov.hu/en/stay/education>
- UNHCR Hungary Help honlapja: <https://help.unhcr.org/hungary/help/education/>
- Ukrán Oktatási és Tudományos Minisztérium: <https://refugee-ed.sqe.gov.ua/to-the-parents-of-children-who-were-forced-to-leave-ukraine/#general>

Ki segíthet nekem a tolmácsolásban?

Személyes és telefonos tolmácsszolgálatot kérhet az IOM-tól az alábbi űrlap kitöltésével, [FORM](#). A szolgáltatás maximum 1 órára foglalható. Személyes tolmácsszolgálatot indokolt esetben kell megrendelni. A foglaláskor kérjük, adja meg a személyes tolmácsolás igénylésének okát.

Tipp: Használja a böngészőjét a weboldalak magyarról ukránra történő automatikus fordítására, valamint a google fordítóprogramot vagy más hangfordító telefonos alkalmazást a hang vagy szöveg tolmácsolásához.

Hol kaphatok további támogatást vagy segítséget a beiratkozási folyamathoz?

Kérjük, először próbálja meg egyedül, vagy egy megbízható közösségi tag vagy barát segítségével beíratni gyermekét. Ha továbbra is nehézségekbe ütközik, vagy kérdéseire nem kap választ, jelezheti ezt az Inklúzió Munkacsoportnak, amely megvizsgálja az ügyét és nyomon követi. Ennek a folyamatnak a megkezdéséhez, kérjük, vegye fel a kapcsolatot az UNHCR magyar, ukrán és angol nyelvű, ingyenes, 8-17 óra között (hétfőtől péntekig) működő segélyvonalával.

Menekültügyi segélyvonal száma: +36 80 984 583

E-mail cím: hunbucontact@unhcr.org